

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
PERLA, 2.—REUS
TELÉFON NÚM. 168
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 83

Reus, dimecres 10 d'abril de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. : Ptes. 1'50 al mes.
Fora. : 4'50 trimestre.
Estranger. : 9'-

Número solt 5 cèntims

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

SOFRE LIQUID "RADİUM"

(Polisulfur alcalí fortament concentrat) de la Casa HAUPOLD
Se ven a una pesseta el litre. Per la primera enofrada
basta 1 litre per 100 d'aigua i per les successives 2 litres per 100 d'aigua.

L'Enginyer-Director de l'Estació Enològica i Escola
de Viticultura de Reus (Provincia de Tarragona), don
Claudi Oliveras Massó, diu en un dels seus certificats,
després de donar la composició d'aquest producte, en
ses conclusions i observacions:

«Que el Azufre líquido RADİUM es, por su compo-
sición, el producto más indicado para combatir y preservar
a la vid de las invasiones del oídiun, con notable economía».

Per eneàrrecs dirigir-se a En SALVADOR DUCH
i DUCH, Hostal del Bou.—REUS.

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Borsa, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4

Barcelona

TELÉFONS: A 2248 i A 3453

La Activa

Agència de Reclamacions a les Companyies Ferroviaries
A CÀRREC DE

Vicens Martí i Balsells (EX-FERROVIARI)

Despatx: Carniceries Velles, 2, 1.ª esq.^{tria} i carrer la Mar, 2
Xocolateria "LA MUNDIAL". Telèfon núm. 339

Informes affectes al servei ferroviari. Legislació Comercial de ferrocarrils. Llei de Policia. Reclamacions per retrassaments, faltes totals i parciais, errors en la aplicació de ports, etc., etc.—Excel·lents condicions i facilitats al comerç i petites industries.—Admeto abonats: Quotes a 2'50, 5 i 10 Ptes. mensuals.

Dolors Lambert de Vivó

CIRURGIANA

ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DELS PEUS

Diplomada en Instituts de bellesa i higiene de París i Buenos Aires.

CALLISTA, MASSATGISTA, MANICURA

S'admeten alumnes per a MANICURA
i MASSATGE FACIAL

Arraval baix de Jesús, 12, segón.—REUS

tenir per objecte la part moral, sino també la part física de l'home.

2.ª Dintre la part moral, el seu objecte no ha d'ésser solament la intel·ligència, sino també el sentit i la voluntat.

3.ª En tota ensenyança, ja sigui general o especialitzada, no s'ha de tendir mai al estudi d'un sol corrent d'opinió, sino que cal estudiar tots els corrents.

4.ª Tota ensenyança ha de complir els dos fins que porta dins seu: el fi en l'estudi d'ella mateixa en si i el fi per a poder servir de mitjà a un altre fi aplicant-la a tots els ordres possibles de la vida, perquè pugui ésser ensems l'ensenyança liberal i pràctica.

La ponència «Seminaris, Laboratoris, Clíiques i Tallers», no es tingué tan afortunada com les anteriors en les seves conclusions. A fi de recullir totes les opinions exposades en la discussió, s'acorda només una comissió formada pels senyors Barnils, Bellido, Puig i Saiz i Batista, els quals comunicaran al Congrés el resultat de les seves deliberacions respecte al redactat definitiu de les conclusions.

NOTES MARGINALS

«En Reus o en África?»

Aquest és el títol d'un rosari de càrrecs que «Las Circunstancias», sense donar-se'n compte, inconscientment, va desgranant contra els agents de la autoritat municipal i, en conseqüència, contra el seu superior geràrquic, el senyor Alcalde.

A la pregunta «En Reus o en África?» del «colega», nosaltres contestaríem: a l'Àfrica, si no ho fes ja ell d'una manera tacita.

Apart de la literatura, més pròpia per a epistles de soldat, que per a ésser empleada en un diari, —«dia de fiesta que lo era», per exemple—, no hi ha pas dubte que al vell periòdic republicà (?) li assisteix la raó al lamentar-se de que

Reus estigui convertit en un aduar marroquí. Les barbres hassanyes que denuncia ara «Las Circunstancias», tenen molta més greu trascendència que'l tirar «huesos de almeza con cerbatana», que quotidianament denunciava, el mateix diari, l'any passat. ¡I Deu sab cóm acabará aquesta invasió de barbres incipiens, si els agents de l'autoritat municipal continúen, com fins ara, més atents a la politiqueta electoral que al cumpliment de la seva missió!...

Pero per a censurar fets tan desplorables «Las Circunstancias» no deuria emplear eufemismes tan innocents com el de imputar la causa d'aquelles salvatjades a «la falta de cuidado por parte de quienes vienen obligados a evitarlo». Quan se condemnen fets d'aquesta naturalesa, deu fer-se amb virilitat, anomenant les coses pel seu verdader nom, o no fer-se.

Es veu que el diari possibilista, pel compte que li té, no vol indisposar-se amb l'amic i al·liat ni molt menys amb els seus correligionaris, culpables, en definitiva, d'aquesta «falta de cuidado por parte de quienes vienen obligados a evitarlo». Col·locat en aquest terreny—naturalment!—, no sols es veu obligat a usar l'eufemisme, sino que al final de l'article se li fa necessari escriure aquesta torpe disculpa:

«Y no de todo lo dicho tienen la culpa los agentes de la autoridad encargados de evitarlo, puesto que, en diversas ocasiones, han procurado con su intervención poner remedio, y esa intervención, bajo pretextos más o menos fundados, con vistas a una mentida protección a los que se ha querido presentar como víctimas de atropellos, cuando en realidad eran dignos de mayor castigo que el impuesto, se han dejado impunes hechos que merecen corrección si hemos de vivir algún tanto europeizados.»

I amb aquesta velada i deslloriant al·lusió a la protesta que FOMENT es vegé obligat a formular en certa ocasió contra l'atropell de que fou objecte un jovenet en el

«quartelillo» municipal, i de quina protesta se'n feu ressó el regidor radical, senyor Simó, reproduint-la en una sessió de l'Ajuntament, el diari possibilista creu, indubtablement, haver posat una pica a Flandes, que en aquest cas ve a ésser quelcom semblant, pretendre justificar lo injustificable.

El barbre aforisme «ojito por ojo i diente por diente», i el no menys barbre «la letra con sangre entra», no són per a ésser practicats en nostres temps, i, per lo tant, el castigar brutalment a un delincuent, mal pot portar-nos a «europeizar-nos».

Pero, ¿és que els de «Las Circunstancias», com nostra primera autoritat i els seus agents, no coneixen altra manera d'evitar que'l salvatisme s'estengui en nostra ciutat, que la aplicació de la fórmula primitiva i barbre de l'acot? Ni que fossin troglodites!...

I parlen de «vivir algún tanto europeizados!»

No deu permetre's que els actes d'incultura que denuncia el diari possibilista continúin. Pero una barbaritat no n'autoritza una altra de pitjor. Europeitzem-nos! I el millor mitjà per a lograr-ho és que les autoritats no emplein el terror per a fer-se respectar...

Tota vegada que «Las Circunstancias» ha posat tan víu empenyo en «europeizar» a Reus, ¿per qué no proposa als seus amics de la majoria destinar un lloc *ad hoc* per a jugar els nens i el jovenets? Després podríen vindre les amonestacions, les sancions i els càstics als pares dels nens i jovíncels que deambullen pels carrers molestant als transeunts, i totes aquelles altres mesures posades en ús a Europa i que li donen aquest caràcter de civilitzada que tan admiren els de «Las Circunstancias»...

Companyía del Gramófon - S. A. ESPANYOLÁ

Éxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO Í CARUSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÁ** - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Rellotgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

Tractament de la SÍFILIS per l'aplicació INDOLORA del

606

diagnòstic de dits enfermetats per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)

Dr. A. FRIAS. — Arraval baix de Jesús, 33.
CONSULTA DE 3 A 4

NOVA SASTRERIA

Arraval de Sta. Agnès, 4. - REUS

Des del 18 del corrent està obert al públic dit establiment amb un magnífic i esplèndit assortit en geares del país i estrangers per a la pròxima temporada.

DISPONIBLE

Juli Sanz Blanco

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT
Ex-Substitut del Registre de la Propietat

Gestió ràpida d'assumptes jurídics administratius. — Presentació de documents en els Registres de la Propietat i Oficines liquidadores de drets reials. — Examen de finques i censals en dits Registres. — Col·locació de capitals amb hipoteca. — Redempció de ceusos de l'Estat. — Cobro de crèdits. — Pago de contribucions. — Administració de finques. — Tramitació de tota classe de documents en les Oficines públiques i organismes oficials, & Despatx: Carrer Sant Joan, 2, 2.º 2.ª. REUS

Els cafès GIL

SÒN: Els de més fortalesa.
SON: Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca) - REUS

Francisco Cros

CONTRACTISTA D'OBRES

S'ofereix per a tota classe de reparacions i obres de nova planta, dintre el ram de construcció

Carrer de l'Abadia, 10, segon REUS

Coloma Serrat de Banchs

MODISTA

Confecció de tota classe de vestits i abrics per a senyora

Arraval de Sta. Agnès, 4, entressol REUS

Farmacia SUAZO

(Abans Central)

Medicaments químicament purs

Aigües miner-medicinals

Específics de totes classes

VACUNA SUIÇA

"SUEROS"

Arraval Alt de Jesús, 46 (Tel. 141). - REUS

